

Streda 14. októbra 2020 Milí siedmáci!

Pokyny: 1. Zapiš si do zošita poznámky (tie, ktoré sú podfarbené fialovou farbou).

2. Nauč sa ich.

3. Pozri si prezentáciu pod názvom *Efektívna a asertívna komunikácia*.

4. Urob si cvičenia.

5. Poznámky a cvičenia odfoť a pripoj k správe pod názvom **Streda 14. 10. 2020**, nie k inej.

Ďakujem.

ZOŠIT:

Iné formy komunikácie:

a; Morseova abeceda

- skupina symbolov, ktorá sa používala v telegrafii aj na prenos správ na veľkú vzdialenosť.

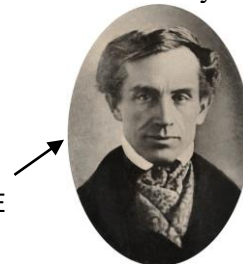
A	•-	J	•---	T	-	0	-----
B	---••	K	-•-	U	••-	1	•-----
C	-••-	L	••••	V	•••-	2	•••---
D	-••	M	--	W	•--	3	•••---
E	•	N	-•	X	-••-	4	••••-
F	•••-	O	---	Y	-••-	5	•••••
G	-••	P	••••	Z	-•••	6	-••••
H	••••	Q	-••-			7	--•••
CH	-----	R	•••			8	---••
I	••	S	•••			9	-----

Morseovu abecedu vymyslel v roku 1830 Samuel MORSE ako všeobecnú formu komunikácie. Odvtedy je **životne dôležitou pomocou pre ľudí, ktorí sa ocitnú v situácii, keď bojujú o život**. Systém sa skladá z rôznych kombinácií bodiek a čiarok, ktoré tvoria písmena abecedy a čísla (od 0 po 9). Tieto bodky a čiarky je možné posielat' pomocou zvuku, svetla alebo elektronických prostriedkov. Bodka označuje krátky zvuk, čiarka dlhý. Morzeovku môžeš vysielat' pomocou píšťalky, baterky, signalizačného zrkadielka alebo vysielacky. Najväčšou prednosťou systému je, že môžeš presne informovať druhú stranu, v čom je problém. Ak sa naučíš len jedno slovo v morseovke, tým nech je bezpodmienečne medzinárodný núdzový signál SOS, tri krátke, tri dlhé, nakoniec tri krátke znaky. V prípade vysielania morzeovky vždy urob malú pauzu medzi každým písmenom alebo číslom, aby bolo jasné, čo chceš povedať.

• krátky signál (zvuk)

- dlhý signál (zvuk)

Samuel MORSE

b; Braillovo písmo (nevidiaci)

c; posunková reč (nepočujúci)

Výber jazykových prostriedkov ovplyvňujú:

A; **osobitosti ľudí** (vek, pohlavie, nálada, temperament, vzdelanie, záujmy, zamestnanie, skúsenosti, ... a pod);

B; **prostredie**, v ktorom sa komunikácia odohráva:

komunikačná situácia: súkromná ————— verejná

oficiálna ————— neoficiálna

C; **forma:** ústna ————— písomná

priama ————— technicky sprostredkovaná

EFEKTÍVNA komunikácia

Je komunikácia, v ktorej sa nám podarí *dosiahnuť komunikačný zámer - cieľ*, teda čo sme chceli:

- povedať
- vysvetliť
- zistiť
- presadiť
- ospravedlniť sa
- informovať o niečom
- požiadať
- zabaviť

ASERTÍVNA komunikácia (sebavedomá)

Je komunikácia, pri ktorej vyjadríme svoj názor a súčasne sme ohľaduplní k ostatným.

Asertivita neznamená tvrdé presadzovanie sa ani neohľaduplné a agresívne správanie!

Znaky asertívnej komunikácie:

- schopnosť primerane prejavíť svoje pocity,
- schopnosť jasne vyjadriť, čo sa nám na správaní sa druhého páči alebo čo nám prekáža,
- schopnosť povedať NIE,
- schopnosť požiadať iného o pomoc,
- schopnosť počúvať druhých.

CVIČENIA: Vypracuj ich do zošita, odfot' a fotku cvičení a poznámok mi pošli.

1. Vži sa do situácie: *Bol/a si sa s kamarátom neďaleko Prešova pozrieť do bane, v ktorej ťažili opál. Keď ste vošli ďalej, zvalila sa za vami časť steny. Nemôžete sa dostať späť, ale viete, že za vami niekto išiel. Od vás vedie k osobám na druhej strane stará koľajnica, po ktorej tlačili vozíky s vyťaženým opálom. Vašou jedinou možnosťou záchrany je dať vedieť ľuďom na druhej strane, že potrebujete pomoc.*

Ako by si vyt'ukal/a na koľajnicu morseovkou SOS a POMOC?

Ako by si skombinoval/a krátke a dlhé signály (pomôž si poznámkami na 1. strane)? Napíš to.

Napr. dom v morseovke vyzerá takto: **.. — — — —**

D O M

Viete, čo znamená SOS?

**(= Save Our Souls), teda
Zachráň naše duše!**

2. Vyskúšaj si efektívnu komunikáciu, **požiadaj kamaráta, aby:**

- ti pomohol urobiť model slnečnej sústavy na vedeckú súťaž.

3. Vyskúšaj si asertívnu komunikáciu:

Kamarátka má nový účes, vôbec jej nepristane a spýta sa ťa na Tvoj názor.

Odpovedz jej, vyjadrí svoj názor, musíš povedať pravdu, nesmieš klamať ani uraziť ju.